

Advies

Besluit saneringscontracten

Brussel, 9 december 2013

Adviesvraag: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering houdende vaststelling van de regels inzake het lozen van bedrijfsafvalwater op een openbare rioolwaterzuiveringsinstallatie
Adviesvrager: Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
Ontvangst adviesvraag: 13 november 2013
Adviestermijn: 30 kalenderdagen
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
Goedkeuring SERV : 9 december 2013
Goedkeuring Minaraad : 5 december 2013

Mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
Koolstraat 35

B-1000 BRUSSEL

contactpersoon

Annick Lamote
alamote@serv.be
Dirk Uyttendaele
dirk.uyttendaele@minaraad.be

ons kenmerk

SERV_BR_20131209_saneringscontracten_alit
Minaraad ref. 948

Brussel

9 december 2013

Adviesvraag : besluit saneringscontracten

Mevrouw de minister

Op 13 november 2013 vroeg u de SERV en de Minaraad om advies over een voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering houdende de vaststelling van de regels inzake het lozen van bedrijfsafvalwater op een openbare rioolwaterzuiveringsinstallatie.

Dit besluit geeft verdere invulling aan de vernieuwde contractaanpak in het kader van de financierende heffing. In hun adviezen over het voorontwerp van programmadecreet 2013 hebben de raden de financierende heffing positief beoordeeld omdat ze leidt tot een meer correcte en transparante toepassing van het beginsel 'de vervuiler betaalt'. Bovendien worden kruissubsidies tussen enerzijds bedrijven en huishoudens en anderzijds tussen bedrijven onderling beperkt.

De SERV vond het ook een goede zaak dat de contractaanpak die tot dusver gold voor alle water afkomstig van eigen waterwinningen voortaan beperkt wordt tot zeer specifieke gevallen die extra investerings- of exploitatiekosten genereren en dit zowel voor permanente lozingen als voor tijdelijke en noodlozingen. De Minaraad vroeg om voor aansluitingen die impact hebben op het gemeentelijk net ook toestemming van de beheerder van de infrastructuur op te leggen en ook om de gemeenten en gemeentelijke rioolbeheerders te betrekken bij de procedures en meldingen van tijdelijke en noodlozingen.

In grote lijnen zijn de raden het eens met de aanpak uitgewerkt in het besluit. De raden stellen vast dat afgestapt wordt van de huidige driedeling (1) kleine bedrijven, (2) bedrijven met kleine impact en (3) ad hoc bedrijven. Ze onderschrijven de voorgestelde tweedeling waarbij op basis van objectieve criteria al dan niet een grondige evaluatie van aansluitbaarheid op RWZI wordt uitgevoerd. Deze criteria bouwen verder op de omzendbrief LNW 2005/1 en het besluit van 21 oktober 2005. Dit besluit vervalt volledig. Logischerwijze vervalt ook de omzendbrief, maar of dit het geval is blijkt niet uit het dossier. De raden vragen om dit te verduidelijken en eventueel de omzendbrief formeel in te trekken.

SERV en Minaraad formuleren hierna twee concrete bemerkingen bij het voorontwerp van besluit.

1. Noodlozing : eenmalig zonder contract

De decretale verankering van de verplichting om een saneringscontract af te sluiten als bijzondere voorwaarde in de milieuvergunning zorgt volgens SERV en Minaraad niet alleen voor een correctere aanrekening van extra investerings- en exploitatiekosten van openbare waterzuivering, maar ook voor een adequate beoordeling van welke afvalwaters al dan niet in aanmerking komen voor lozing op RWZI. Hierop wordt evenwel een uitzondering gemaakt voor noodlozingen waarvoor eenmalig een retro-actief saneringscontract kan afgesloten worden. En bij ontstentenis van bijzondere voorwaarden in de vergunning volstaat – eveneens eenmalig – een schriftelijke verklaring van het bedrijf over de samenstelling en hoeveelheid van het te lozen afvalwater aan Milieuinspectie en aan Aquafin. De raden kunnen – gelet op het acuut karakter van een calamiteit - begrip opbrengen voor deze uitzonderingsmaatregel, maar beklemtonen dat een voorafgaande beoordeling via invoeging van bijzondere voorwaarden in de vergunning de beste garanties biedt voor een adequate beoordeling vooraleer zich een noodlozing zou voordoen. De doelstelling is immers dat op termijn enkel die bedrijven waarvan er een bepaling is opgenomen in de bijzondere voorwaarde van de milieuvergunning, kunnen gebruik maken van de noodaansluiting¹. Het is dan ook wenselijk dat op korte termijn de bijzondere voorwaarden inzake eventuele noodlozingen in de vergunningen van de betrokken bedrijven worden ingeschreven. Impliciet worden bedrijven via een hoger heffingstarief aangespoord om hiervoor zelf initiatief te nemen. In ieder geval zijn ze hiertoe verplicht na toepassing van de eenmalige procedure. De raden verwachten dat ook de administratie belast met milieuvergunningen de invulling van de bijzondere voorwaarden inzake noodlozingen adequaat opvolgt en indien nodig zelf initiatief neemt tot aanpassing van de vergunningen, zonder dat het de bedoeling is om noodlozingen te verplichten. Een bedrijf moet immers de keuzevrijheid behouden om in geval van calamiteit niet over te gaan tot noodlozing (vb. bij voldoende buffercapaciteit).

2. Overstorten

Bij de grondige evaluatie (artikel 2 § 1 vierde lid 4°) wordt ook het transport naar RWZI bekeken. Dit gebeurt in het bijzonder voor geconcentreerde afvalwaters. Hiervoor zal via bijzondere voorwaarden in de vergunning de verplichting opgelegd worden om over voldoende buffercapaciteit te beschikken voor het tijdelijk stopzetten van de lozing bij inwerkingtreding van overstorten op het rioleringsstelsel. De raden wijzen op het belang van tijdige communicatie over de (dreigende) inwerkingtreding van overstorten. De rol van de lokale rioolbeheerder lijkt hierbij cruciaal. De raden vragen om in de saneringscontracten te verduidelijken wie op welke manier zal instaan voor deze communicatie.

¹ Vlaams Parlement, Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2013, stuk 1752 (2012-2013) – Nr. 1, 19 oktober 2012, p. 33.

Tot slot wensen SERV en Minaraad nog op te merken dat de toelichting bij het besluit eerder summier is uitgewerkt en noodzakelijkerwijs moet samengelezen worden met de uitgebreide Memorie van Toelichting bij het programmadecreet van 21 december 2012. Om de leesbaarheid te vergroten vragen de raden om in bijlage van het besluit enkele stroomschema's op te nemen.

Hoogachtend

Ann Vermorgen
voorzitter SERV

Bert De Wel
voorzitter Minaraad